

פרד"ס לשולחן שבד

אוצרות גזוים מגאונותם וחדיפותם של גדולי הדורות
מבחר ערוך ומלוטש מספר שיראה אור בע"ה בהוצאת מ.ד.

שב"ק פרשת האזינו-יום כיפור תשפ"ו גליץ 659-660 - שנה י"ב - כל הזכויות שמורות ©

בהא דנשים מברכות ברכות התורה

כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו (לב ג) בגמ' ברכות (כא)
איתא מנין לברכת התורה לפניה דכתיב כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו, בחידושי מרן רי"ז הלוי (הל' ברכות) הקשה מדוע נשים מברכות ברכת התורה הלא פטורות ממצות לימוד תורה. וכתב בשם אביו הגר"ח שברכת התורה אינה ברכה על קיום המצוה כגון המברך קודם נטילת לולב שמברך על קיום המצוה שיש דין שתורה צריכה ברכה ומיושב היטב דנשים הרי פטורות רק ממצות לימוד תורה אך אינן מופקעות מעצם החפצא של התורה ולכן צריכות לברך למרות שאינן מצוות בלימוד תורה. ויש לתמוה דכל זה נחא גבי הברכה של "אשר בחר בנו" שברכה זו היא כללית על שהקב"ה בחר ליתן לנו את תורתו ואי"ז ברכה על החיוב ללמוד תורה אלא על המציאות של התורה ושייך אף בנשים אבל ברכה השניה מברכים בה "אשר כו' וצונו לעסוק" הרי שהברכה אינה על החפצא של תורה אלא על הלימוד עצמו והדרא קושיא מדוע נשים מצוות בברכה זו הרי אינן מצוות ללמוד תורה וצ"ב.

אילת השחר

האם יש ראייה מדוד ושאל שאדם חייב בכבוד חמיו

שאל אביך ויגדך וגו' (לב ז) פרש"י שאל אביך אלו הנביאים
שנקראו אבות כמו שנאמר באליהו אבי אבי.
בשו"ע יו"ד (סי' ר"מ סעי' כד) נפסק שחייב אדם לכבד חמיו והראיה מדוד המלך שאמר לשאל אבי למרות שהיה רק חמיו מוכח שחייב בכבוד חמיו, (א.ה. - עיי"ש מח' בנו"כ האם חייב בכבוד חמיו בכבוד אביו או בכבוד שאר זקנים).
יש להקשות מה הראיה שמא מה שדוד קרא לשאל אבי הוא מפני ששאלו היה נביא והנביאים נקראו אבות כפרש"י כאן ואה"נ מצד דיני כיבוד אינו נחשב כאביו, ויש ליישב שדוקא נביא קבוע נקרא בשם אב אבל שאל לא היה נביא קבוע כדכתיב בשמואל א (י-יב) הגם שאלו בנבאים וא"כ מצד היותו נביא לא היה דוד קורא לו אבי בהכרח קראו כך משום שחייב לכבדו כאביו.

אילת השחר

מדוע הקב"ה מכר את ישראל לעכו"ם

אם לא כי צורם מכרם וה' הסגירם (לב ל) נראה לפרש הכונה
כדלהלן.
איתא בתוספתא פ"ח דנגעים בגד המוסגר שצבעו או שמכרו לעכו"ם טהור והביא זאת הר"ש (בנגעים סוף פרק יא) וכן נפסק ברמב"ם (פי"ג מטומאות צרעת הי"א) שבגד מוסגר שמכרו לעכו"ם פקעה טומאתו.
ועפי"ז יש לפרש שהקב"ה כביכול הסגיר את ישראל כטומאת צרעת וכדי שתפקע טומאתם מכרם לעכו"ם.
וכך ביאור הפסוק, משום ש"ה' הסגירם" לכן "צורם מכרם" כדי שתפקע טומאתם.

צפת פנח

ב' איסורים השייכים בין נסך ובבהמה שנשחטה לע"ז

ישתו יין נסיכם (לב לח) כתב הרמב"ם (פ"ז מהל' עכו"ם הל"ג)
בהמה שהקריבוה כולה לעכו"ם אסורה בהנאה אפילו פירשה ועצמותיה כו' הכל אסור בהנאה וכתב הכס"מ דוקא כשהקריב כולה אבל אם שייר דברים ממנה שלא הקריבם אותם ששייר לא נאסרו, הקשה האו"ש בגמ' חולין (לח:): איתא השוחט בהמה לע"ז אפי' שחט רק לאכול מחצר כבד שלה נאסרה כולה וכיצד כתב הכס"מ ברמב"ם שאם שייר בה חלק שלא שחט לשם ע"ז אותו החלק מותר.

ויש ליישב זאת ובהקדם, הנצי"ב בהעמק שאלה (סי' קס"ב) וכעפי"ז כתב באבי עזרי בשם הגרי"ז כתבו, ביין נסך יש ב' איסורים יש איסור מצד איסורי ע"ז דלא ידבק בידך ולא תביא תואבה ויש איסור מצד מאכלות אסורות ונלמד מהפסוק דידן "אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם" ולפי"ז יש לדון אף במקריב בהמה לע"ז דהיא זבחי מתים שיש בה ב' איסורים איסור מצד איסורי ע"ז ואיסור מצד איסורי מאכלות אסורות.

ועפי"ז יש ליישב דמאי דאיתא בגמ' חולין דהשוחט לע"ז כדי לאכול כזית מחצר כבד שלה נאסרה כולה פי' האו"ש טעם הדבר כיון דא"א לכזית בשר בלא שחיטה וא"כ הרי דשם "זבחי מתים" חל על כולה כי כזית ממנה הוא לע"ז וכיון שא"א לכזית בשר בלא שחיטה מתרחב שם "זבחי מתים" לכולה אומנם א"א לומר שכולה אסורה מצד ע"ז דהא לבד מכזית חצר כבד שלה לא שחט לשם ע"ז וצריך לומר שכל השאר אסור רק מצד איסור מאכלות אסורות, וכולה אסורה מצד איסור ע"ז דוקא כששחט כולה לשם ע"ז אבל כשהותיר חלק שלא שחט לשם ע"ז אותו חלק מותר מצד איסורי ע"ז ואסור רק מצד איסור מאכ"א.

ומיושב היטב שהגמ' הנוקטת שכששחט רק כזית לשם ע"ז נאסרה כולה קאי שנאסרה מצד איסורי אכילה של מאכלות אסורות ואה"נ מצד איסורי ע"ז לא נאסרה כולה ומה שכתב הרמב"ם שנאסרה כולה היינו דוקא כששחט כולה לשם ע"ז דאז כולה אסורה מצד איסורי ע"ז ומדייק הכס"מ שכששחט ושייר חלק שלא שחט לשם ע"ז אותם ששייר לא נאסרו וכוונתו דלא נאסרו מצד ע"ז אך מודה שנאסרו מצד מאכלות אסורות.

משאת המלך

קינת אסף על הריגת ישראל בחרבן הבית

כי דם עבדיו יקום וגו' (לב מג) בספרי איתא מנין אתה אומר
שהריגתם של ישראל ביד הבליים כפרה היא להם לעולם הבא שנאמר מזמור לאסף אלוקים באו גויים בנחלתך כו' שפכו דמם כמים כו' אל תזכור לנו עוונות ראשונים, הרי שע"י שבאו גויים ושפכו דמם כמים אל תזכור לנו עוונות ראשונים.

נראה לפרש עפי"ז הפסוק "שפכו דמם כמים סביבות ירושלים ואין קובר" דאיתא בגמ' סנהדרין (מז:): שהרוגי מלכות כיון שמתו שלא כדין המיתה מכפרת עליהם אבל הרוגי ב"ד כיון שכדין היתה מיתתם אינה מכפרת, והגמ' מוכיחה מדתנן דהורגי ב"ד

ועפי"ז יש ליישב דשבת זו של דיוזגי היתה ניטלה רשות ממשו וניתנה רשות ליהשוע וראה משה שיהושע מקבל על עצמו את הנהגת הציבור למרות ענוותנותו ותו אינו צריך הוספת י' לשמו כדי שלא ירצה שישארו במדבר וא"כ כעת אי"צ יו"ד בשמו וחזר משה לקרוא לו הושע, ומיושב שאע"פ שמשו קראו הושע מוכח שנשאר בענוותנותו שהרי כל הסיבה שנקרא יהושע הוא שמחמת גודל ענוותנותו חשש משה שיחטא עם המרגלים.

יעלת חן

כמה היא השומא של התורה

כי לא דבר ריק הוא מכם כי הוא חייכם (לב מז) כל דבר בעולם הצריך שומא יש שישומו במנה ויש שישומו במנה ומחצה ויש שישומו במאתים, אך לא יתכן דבר שיש שישומו באלף אלפי אלפים ויש שלא ישומו בכלום.

אבל בתורה מצינו כך שהמיימינים בה ישומו אותה עד בלי גבול כדברי הפסוק כי היא חייכם ופירשו חז"ל בגמ' תענית (ז). חייכם סם החיים, כי הוא חייכם בעולם הזה ובעולם הבא, ואילו למשמאילים בה היא דבר ריק בעיניהם שאינה שוה כלום ח"ו.

וזה שאמר הפסוק "כי לא דבר ריק הוא מכם" ר"ל שהתורה לא תהיה בעיניכם כדבר ריק כמו שהיא בעיני המשמאילים בה "כי היא חייכם" דהיא סם החיים ונותנת חיים בעוה"ז ובעוה"ב.

מציון מכלל יופי

הטעם שעלה משה להר ההר בחצות היום

וידבר ה' אל משה בעצם היום זה כו' ומוות בהר וגו' (לב מח-ג) ופרש"י בעצם היום היינו בעיצומו של יום דהיינו בחצות, ועיי"ש הטעם.

ויש ליתן טעם נפלא לזה שנצטוו לעלות אל מותו דוקא בחצות דברש"י במס' שבת (קכט: ד"ה דקיימא) כתוב בהרחבה סדר המזלות ועלייתן בשמים דסדרם הוא שצ"ם חנכ"ל, שבתאי צדק מאדים חמה נוגה כוכב לבנה, ובשבת סדר עלייתם שבתחילת שעה ראשונה עולה שבתאי ומזל לבנה מתחיל לעלות בתחילת שעה שביעית דהיינו בחצות.

והרי משה רבינו מת בשבת, ובחצות של יום שבת החל לעלות מזל לבנה.

ואיתא בגמ' ב"ב (עה.) פני יהושע כפני לבנה והיינו שיהושע משול לבנה ואיתא בחז"ל שאין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא שלכן לא התעכבה פטירת דוד המלך עד יום ראשון, וא"כ בשבת שמת משה כשהחל לעלות מזל לבנה הגיעה עת מלכותו של יהושע ואין מלכות משה יכולה ליגע בה אפי' כמלא נימא.

ואתי שפיר שאמר הקב"ה למשה לעלות להר בעצם היום זה דהיינו בחצות מפני שבחצות הגיע זמנו של יהושע להתחיל למלך.

פנים יפות

יום כיפור

חשבון הילוך הכהן גדול לצורך עבודת יום הכיפורים

סדר עבודת הכהן הגדול

ביום הכיפורים כל עבודת היום נעשית ע"י הכהן גדול, וסדר העבודה ביום זה רב עד מאוד, והיה הכהן צריך להספיק מעלות השחר עד שקיעת החמה, והילוך הכהן היה רב עד מאוד ונחשב לערך כמה היה מהלך ביום זה, (א-ה) אך לא נחשב בדיוק נמרץ יען אשר תלוי בשיטות הראשונים בסדר העבודה ובהרבה פרטים, אך נחשב לערך).

אין קוברין אותם בקברי אבותם ואי ס"ד מיתתן כפרה הרי שנמחל לו ומדוע לא נקבר בקברי אבותיו בהכרח שאין מיתתן כפרה, דוחה הגמ' שמיתה לבד אינה מכפרת אלא המיתה והקבורה ולכן קודם שנקבר ההרוג ע"י ב"ד אין לו כפרה לכן לא יקבר בקברי אבותיו אבל אחר שנקבר נתכפר לו, ואיתא בגמ' פסחים (כב:) לפרש הפסוק "על הארץ תשפכנו כמים" (דברים יב-טז) דם הנשפך כמים מכשיר פרט לדם קדשים שאינו נשפך על הארץ שהרי נזק ע"ג המזבח ולכפרה אתי דאינו מכשיר ואלכים לקבל טומאה.

ולפ"ז יש לפרש שהפסוק מלמדינו ששפכו דמים של ישראל ואולם אין זה מכפר להרוגים, ולזה קאמר "שפכו דמים כמים" דייק קרא כמים דדמי למים שנשפכים ואי"ז דם המכפר דומיא דדרשת הגמ' שדם שאינו נשפך כמים אלא לכפרה אינו מכשיר לקבל טומאה א"כ דם הנשפך כמים אינו מכפר והיינו שדמם לא כיפר להם, עוד ממשיך לומר "סביבות ירושלים" שהנה ירושלים לא מביאה עגלה ערופה והרי עגלה ערופה היא כפרה על שפיכות דמים ואם אין מביאין עגלה ערופה כביכול אי"צ כפרה על ההריגה וזו כוונת הפסוק ששפכו דמים היה סביבות ירושלים דאינה מביאה עגלה ערופה דמיתתם לא כיפרה להם, והרי שאמר ב' הוכחות שמיתתן אינה כפרה להן הן דדמם נמשל למים והן שהיה זה סביבות ירושלים.

ואולם כ"ז רק ביחס למת עצמו שאין מיתתו כפרה לעצמו אבל לכלל האומה הישראלית יש כפרה עי"ז וא"כ מיתתן היא כפרה לאלו נשארו חיים וזה שממשיך קרא לומר "ואין קובר" וכוונתו, דאיתא בסנהדרין (מח:) דקבורה יקרא דחיי כל' לתועלת החי ולא לתועלת המת וא"כ כאשר אלו שמתו סביבות ירושלים אין להם קובר הרי שזו כפרה לאותם שנשארו חיים שלהם נחשב עונש מה שאין קובר למתים, ולכן קאמר אל תזכור לנו עוונות ראשונים ר"ל שלחיים תהיה כפרה במה שמתבזים שהמתים לא נקברים.

משך חכמה

מדוע כאן חזר משה לקרוא ליהושע הושע

ויבוא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באוזני העם

הוא והושע בן נון (לב מד) פרש"י שבת דיוזגי היתה ניטלה רשות מזה וניתנה לזה כו' ולמה קוראנו כאן הושע לומר שלא זחה דעתו עליו שאע"פ שניתנה לו גדולה השפיל עצמו כאשר מתחילתו.

יש להקשות הניחא אם היה נכתב פסוק זה ע"י יהושע והיה כותב על עצמו הושע יהיה מוכח שהקטין עצמו ונהג בענוה אבל מאחר ומשה כתב זאת ומה שייך לומר שכתב הושע כי יהושע השפיל עצמו, (א-ה) לפי פשוטו י"ל שראה משה שיהושע מתנהג בענוה לכן כתב הושע ללמד זאת לדורות.

וי"ל ובהקדם בתרגום יונתן בפר' שלח כתוב שכאשר ראה משה את ענוותנותו של יהושע הוסיף יו"ד לשמו וקראו יהושע י-ה יושיעך מעצת מרגלים, ותמוה מה שייכות הוספת י' לשמו לענוותנותו, ויש ליישב ע"פ מה שכתבו המפרשים שהמרגלים לא רצו שיכנסו לא"י כי חששו שבארץ ישראל יתמנה מלך והם ירדו מדרגתם ונשיאותם, ולפי"ז קשה מפני מה הוצרך משה להתפלל על יהושע שלא יחטא עם המרגלים הרי יהושע ידע שהוא יתמנה להמשיך מנהיגותו של משה בארץ ישראל כנבואת אלדד ומידד משה מת ויהושע מכניס וא"כ יהושע אמור לרצות שיכנסו לא"י ולא יחטא במרגלים, וי"ל כיון שיהושע היה ענוותן חשש משה שלא ירצה להנהיג את ישראל ולא ירצה שיכנסו לא"י כדי שלא ינהיג הוא את ישראל, ולפי"ז מיושב היטב שכשראה משה שיהושע ענוותן חשש שיחטא עם המרגלים שאף הוא אינו חפץ שיכנסו לא"י כדי שלא יצטרך להנהיג את ישראל לכן הוסיף י' לשמו והתפלל עליו שינצל מעצת המרגלים.

להתוודות על שעיר המשתלח והוא הילוך ס"ב אמות, סה"כ עבודה בבגדי לבן 1452 אמה.

כד. טובל בבית הפרווה ולובש בגדי זהב, וההליכה לבית הטבילה ע"ג אמות, כה. שוחט שעיר הנעשה בחוץ ועושה כל סדר הקטרתו, סה"כ הולך תרצ"ב אמות, כו. הולך ומקריב אילו ואיל העם ועושה כל עבודתו כמבואר אצל התמיד, וסך הילוכו לב' האילים הוא ד' אלפים תרמ"ג אמות, כז. מקטיר אימורי פר ושעיר הנשרפין ע"ג המזבח, והוא הילוך קכ"ח אמות.

כח. החל עבודת תמיד של בין הערבים תחילה סידר ב' גזרי עצים והילוכו קע"ד אמות, אח"כ דישן מזבח הפנימי והילוכו רצ"ב אמות, אח"כ שחט התמיד וסדר עבודתו כתמיד של שחר, והילוכו ב' אלפים ותש"ה אמות, סה"כ עבודה בבגדי זהב 8707 אמות.

כט. טובל ולובש בגדי לבן נכנס לקדש הקדשים להוציא המחטה ויוצא, והילוך כל זה שי"ז אמות, סה"כ עבודה בבגדי זהב 317 אמות.

ל. טובל ולובש בגדי זהב עולה למזבח לוקח גחלים נכנס למזבח הפנימי להקטיר קטורת ולהדליק המנורה, לא. הולך להקטיר המנחה והחביתין ולנסך היין על מזבח החיצון, אח"כ פושט בגדי זהב ולובש בגדי עצמו, וכל זה הילוך אלף וע"ז אמות, סה"כ הילוך עבודת בגדי זהב 1077 אמות.

ובזה נשלמה העבודה, סה"כ הילוך שלושים וחמש אלף וארבע מאות ושבעים אמות, 35,470. (ושבת נוסף עוד 4643 אמה).

והנה יש שכתבו שבזמן שהאיש עיתי הולך השעיר למדבר היה הכהן גדול ממתין ואינו ממשיך בעבודת היום והאיש עיתי הולך י"ב מיל שזה עשרים וארבע אלף אמות, ועוד יש להוסיף לחשבון שבמשנה בזבים איתא שזמן טבילה הוא כדי הילוך חמישים אמה וכיון שטבל ה' טבילות הרי שחשבון כזמן הילוך ר"נ אמות, ומעתה צא וחשב ל"ה אלף אמות שהלך בצירוף הזמן של שאר האמות הללו שאומנם לא הלך אותם אך בזמן זה לא יכל לעבוד והרי חשבון חמישים ותשע ושבע מאות עשרים אמות, 59,720 אמות.

ואחר חשבון כל זאת יש להקשות, שהנה הזמן של ההילוך וההמתנה שלא יכל לעשות עבודות הוא לערך שישים אלף אמה, ובגמ' פסחים (צד) איתא שהילוך אדם בינוני ביום י' פרסאות שזה ארבעים מיל שהם שמונים אלף אמות, וזה מעלות השחר עד צאת הכוכבים, ומהשקיעה עד צאה"כ הוא הילוך ד' מיל כלו' מעלות השחר עד השקיעה הילוך אדם הוא שבעים ושנים אלף מיל, ומעתה צא וחשב שהכה"ג הלך מעלוה"ש שהחל בעבודתו עד השקיעה ל"ה אלף מיל והמתין עוד שיעור כ"ד אלף מיל (ובשבת הלך עוד ארבע וחצי אלף מיל) וא"כ כמעט ולא נשאר לו זמן שהעבודות עצמן לוקחות, והנה ברמב"ם מבואר שתמיד של בין הערבים קרב השעה ט' ומחצה כלו' לכה"פ ה' שעות קודם שקיעה"ח וא"כ חשבון השישים אלף אמות הוא הילוך עד לערך שעה עשירית ולא עד שקיעת החמה ונמצא שההילוך וההמתנה של הילוך האיש עיתי לבדם לא היו מספיקים לזמן שמעלוה"ש עד שעה עשירית, וזה מלבד הזמן שהיה צריך לעבודות עצמן.

ובפרט ע"פ מה שכתב התוס' ישנים ביומא (כב.) בשם היורלשמי שכל הילוך שהיה נחשב כעבודה היה מהלך עקב לצד אגודל וא"כ אי"ז הילוך של אדם בינוני והיה יכול ללכת פחות משיעור י' פרסאות ליום, וא"כ כיצד הספיק הכהן גדול לעשות כל עבודות היום, וצ"ב.

עיין ציור המקדש המצורף בזה

עיקר עבודתו היתה בתחומי העזרה וההיכל ושטח זה היה קפ"ז אמה אורך על קל"ה רוחב, הלשכות היו על צידי העזרה, מזבח החיצון ובית המטבחים היה באמצע העזרה, ובהיכל היו מזבח הזהב המנורה והפרוכת, בית קדש הקדשים היה אחר הפרוכת.

א. טבל בשער המים שבדרום העזרה ולבש בגדי זהב, ב. הלך לטבעות שהיו לצפון המזבח ושחט התמיד וקיבל את דמו, והילוך זה היה פ"ו אמות, ג. הלך לזרוק הדם על קרן מזרחית צפונית ועל קרן מערבית דרומית, והילוך זה לערך ק"ו אמות, ד. חוזר למקום הבהמה ומוליך כולה לבית המטבחים שהיה צפונית לטבעות, ולוקח הקרביים ללשכת מדיחין שהיתה בדרום עזרת ישראל, והילוך זה לערך רכ"ח אמות, ה. נכנס להיכל להטיב ה' נרות והילוך זה היה קע"ד אמות, ו. חוזר לבית המטבחים להולין אברי הבהמה לאמצעו של כבש והיה מוליכם בה' פעמים, והיה א"כ הולך ט' פעמים ה' פעמים הולך וד' פעמים חזור, שאחר ההילוך הה' לא חזר לבית המטבחים, והיה זה הילוך של אלף ותנ"ד אמות, ז. הלך והביא מנחת התמיד והעלה לאמצע הכבש, ואח"כ הביא הנסכים והגישם לקרן מערבית דרומית ואח"כ העלם לאמצע הכבש, והיה זה קצ"ב אמות, ח. הלך ללשכת הגזית שהיתה בצד צפון מזרח של עזרת ישראל, לברך ולקרוא ק"ש, והיה זה הילוך קע"ז אמות, ט. הלך להקטיר קטורת, תחילה לקח מחתה של גחלים ממזבח החיצון, ונכנס להיכל למזבח הזהב ומקטיר, והיה זה הילוך תע"א אמות, י. הלך להטיב הב' נרות הנוותרים ולקח הדשן למקום תרומת הדשן על יד מזבח החיצון, והיה הילוך קס"ד אמות, יא. הלך להקטיר האברים שבאמצע הכבש והעלם אבר אבר לראש המזבח והיו ו' הליכות שהם יב' הליכות הולך חזור, והילוך זה היה רכ"ח אמות, יב. הלך לישא כפיו על מעלות העזרה, חזר לחצי הכבש ומוליך המנחה והנסכים להקטרה כל אחד בפנ"ע ויורד מהכבש וזה הילוך תק"מ אמות, ובזה נסתיימה עבודת התמיד, סה"כ הילוך 3820 אמה.

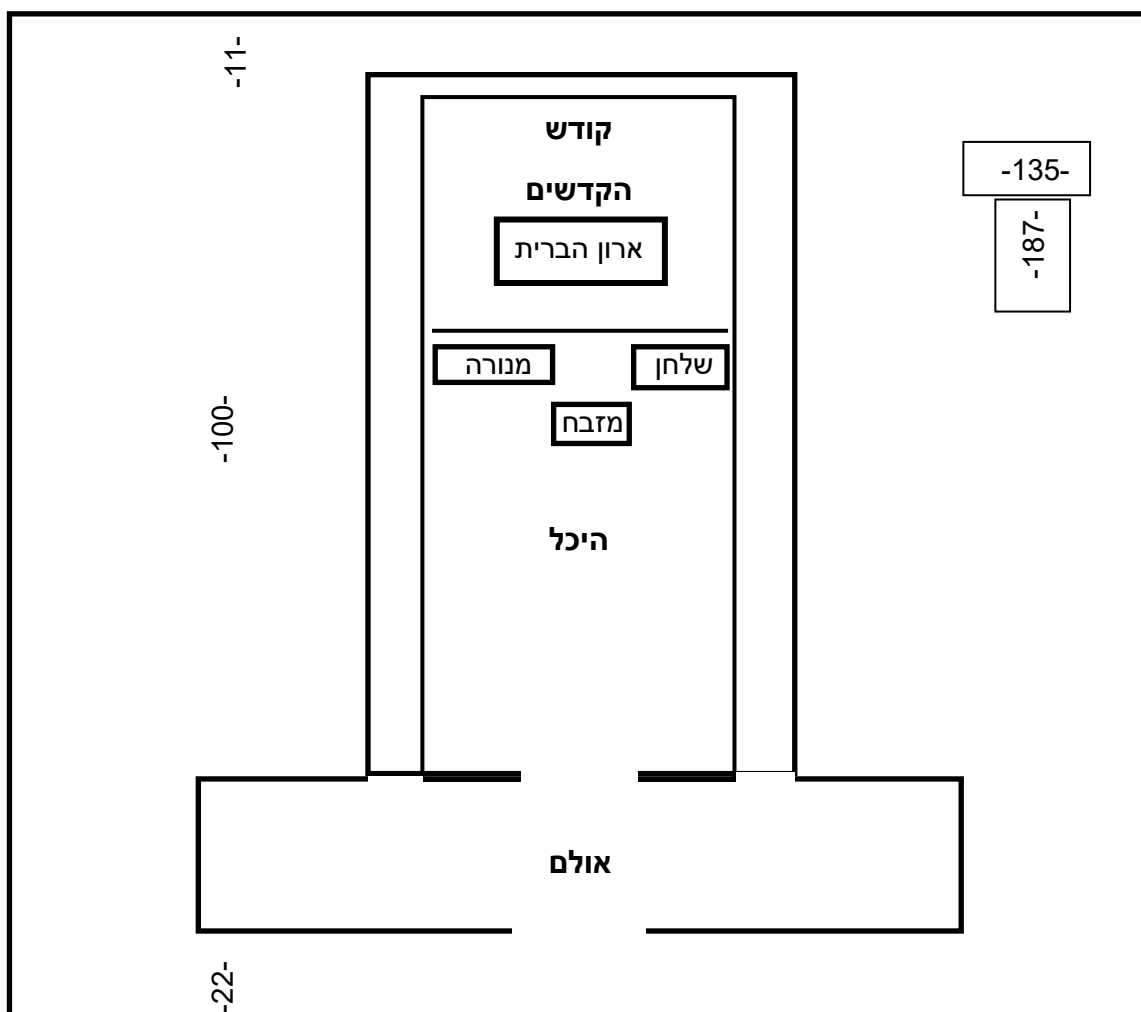
יג. אחר התמיד מקריב פר ושבעה כבשים ותחילה הלך הכהן מתחת הכבש, שהרי עמד שם בסיום עבודת התמיד, לטבעות שוחט מקבל הדם הולך לזורקו על קרנות המזבח חוזר ולוקח הבהמה לבית המטבחים וללשכת מדיחין, לוקח האברים לאמצע הכבש כו' כסדר עבודת התמיד והיה עושה זאת ח' פעמים א' בפר וז' בכבשים, והולכת אברים בכל כבש היתה ט' פעמים ה' הולך וד' חזור כמשנ"ת גבי התמיד, והולכת אברי הפר היתה י"ט פעמים י' הולך וט' חזור לפי שהיו בו יותר הולכות איברים ואח"כ הקטרתם על ראש המזבח, ואח"כ הלך למנחתם ונסכיחם. נמצא הילוך של עשרים אלף ותשעים ושבע אמות סה"כ 20097 אמות.

(ואם היה יוה"כ בשבת נוספו 4 מוספי השבת והיה נוסף הילוך עוד 4643 אמות).

יד. הלך וטבל ולבש בגדי לבן ההליכה היא של לח אמות, טו. בא לו אצל פרו בין האולם והמזבח ומתוודה, והיה הילוך של קי"ב אמות, טז. הלך למזרח העזרה לשער ניקנור והגריל הב' שעירים, הילוך ס"א אמות, יז. חזר להתוודות על פרו בעבור אחיו הכהנים ושוחט הפר ונותן דמו לכהן הממסר על מדרגה רביעית שלפני ההיכל, והכל הילוך ע"ו אמות, יח. הולך לראש המזבח ומיילא גחלים על המחטה והולך ומניחה על מדרגה רביעית ליד הכהן הממסר, וזה הילוך של של"ב אמות, יט. הביאו לו קטורת ונכנס עם המחטה ומקטיר לפני ולפנים, והוא הילוך קס"ח אמות, כ. הולך ונוטל הדם מהממסר ונכנס ומזה על הפרוכת ויוצא, והוא הילוך רל"ו אמות, כא. הולך ושוחט השיער ומקבל הדם ונכנס להיכל ומזה על הפרוכת, והוא הילוך רס"ו אמות, כב. מערב דם הפר והשיער ומזה כנגד הארון ויוצא לשפוף השירים על יסוד מזבח החיצון, והוא הילוך ק"א אמות, כג. הולך לשער ניקנור

קוני' כהן גדול ביום הכפורים (צוקר)

מערב

צפון

דרום

שער המים

בין הכותל ולמזבח	כבש	מזבח	מקום טבעות	שולחנות	בית המטבחים	
-12.5-	-30- -32-	-32-	-8-	-8-	-12.5-	-8-
עזרת כהנים						
-11-						
עזרת ישראל						
-11-						
○ לשכת מדיחין ← ○ לשכת הפרוה ← (ומעליה המקוה) ○ לשכת המלח ←			שער ניקבור	○ לשכת הגולה → ○ לשכת פלהדרין → ○ לשכת הגזית →		

מזרח

מוקדש לע"נ
מסעודה בת חנה ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

מוקדש לע"נ הרבנית הצדקנית
חנה בת ויקטוריה נעמה ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.